

Pedagogisch beleid

(bijlage van het Kwaliteitshandboek, versie 2024.01)

1. KWALITEITSBELEID

Missie

Kinderdagverblijf Tutters & Bellen is een organisatie die kinderopvang biedt aan kinderen tussen 0-3 jaar. Door het oprichten van Tutters & Bellen willen we ervoor zorgen dat ouders zorgeloos kunnen gaan werken, een opleiding kunnen volgen of tijd voor zichzelf kunnen nemen. Tegelijk vangen wij kinderen op met de nodige zorg en aandacht én willen we ervoor zorgen dat kinderen bij ons bijleren, ontdekken, experimenteren en daarin ondersteund worden door onze pedagogische kinderbegeleiders. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat we voor alle kinderen gelijke kansen creëren. Daarom gaan we kijken naar de sterktes en interesses van elk individueel kind en zorgen we dat ze verzorgd, gewaardeerd en uitgedaagd worden.

Omwille van het bovenstaande willen wij instaan voor en bijdragen aan de 3 maatschappelijke functies van kinderopvang.

- Sociale functie: Ouders, kinderen en medewerkers komen met elkaar in contact. Netwerken worden opgebouwd.
- Economische functie: Onze ouders kunnen gaan werken, opleidingen volgen, werk zoeken,...
- Pedagogische functie: De kinderbegeleiders ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling en komen tegemoet aan de noden en behoeften van de kinderen. Daarnaast ontmoeten kinderen elkaar en anderen om van te leren, want jong geleerd is oud gedaan!

In het kader van deze missie stellen we onze 4 pedagogische pijlers op die onze visie weergeven: emotionele veiligheid, ontwikkeling, ontdekken en taal.

Visie: onze 4 pedagogische pijlers

Door in te zetten op onze 4 pedagogische pijlers, willen we werken aan kwalitatieve, duurzame en educatieve kinderopvang.

Onze pedagogische pijlers zijn gebaseerd op de ontwikkeling van het kind op verschillende ontwikkelingsdomeinen. Zo zetten we o.a. in op de sociale ontwikkeling, de emotionele ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. Door hieraan te werken, willen we ervoor zorgen dat kinderen zich op een gezonde en evenwichtige manier kunnen ontwikkelen. We maken hierbij gebruik van verschillende methodes en technieken, waarbij we altijd rekening houden met de individuele behoeften en interesses van elk kind. Zo creëren we een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen kunnen groeien en bloeien. Onze visie op kinderopvang gaat verder dan enkel het oppassen op kinderen, we willen hen ook echt iets bijbrengen en hen ondersteunen in hun ontwikkeling.

Binnen onze 4 pedagogische pijlers worden steeds de 6 dimensies van MeMoQ vervlochten. Enkele voorbeelden hiervan zijn emotionele veiligheid (D3: emotionele ondersteuning), taal (D1: welbevinden, D3, D6: diversiteit en samenwerken met ouders), ... De dimensies van MeMoQ worden niet letterlijk benoemd maar zijn wel onze vertrekpunten om tot onze pedagogische pijlers en beleid te komen.

Pijler 1: Emotionele veiligheid

Kinderen zijn van nature gericht op het onderzoeken van hun omgeving en het communiceren met anderen. Een gevoel van onveiligheid remt dit gedrag bij kinderen af. Het welbevinden van de kinderen staat daarom bij Tutters & Bellen voorop, het creëren van een veilige omgeving voor elk kind is dan ook de basis van onze werking.

Daarnaast proberen we regelmaat te bieden, zowel in de dagindeling als in de continuïteit van onze medewerkers. Dat zorgt er mede voor dat iedereen zich (h)erkend voelt binnen de opvang. Met ouders hebben we een goede verstandhouding en duidelijke communicatie, over zowel dagdagelijkse zaken als over het welbevinden van hun kind, dat regelmatig a.d.h.v. ZiKo-Vo's in kaart gebracht worden.

In het belang van de emotionele veiligheid van kinderen, ouders en collega's, volgen wij voor elke start een wenprocedure. Elk kind heeft bij ons het recht om zijn/ haar emotionele ontwikkeling te ontplooien. We hebben hiervoor ook infrastructurele middelen voor zoals snoezelhoeken en of snoezelruimte. Hier gaan kinderen en begeleiders naartoe wanneer ze tot rust willen komen of even afgescheiden willen zitten van de drukte in de speel- en leefruimtes.

Op kindniveau moedigen wij ze aan om met elkaar te communiceren. Dit doen we door hun interacties onderling en met de begeleiders te sturen en de juiste begeleidersstijl te bieden om hun gevoelens uit te drukken. Boeken, muziek, begeleidersstijl en het benoemen van emoties zijn slechts enkele van de vele tools die we gebruiken om emotie-expressie mogelijk te maken. We zijn ook extra alert en responsief voor hun noden.

Naast de kinderen, bieden we ook de ruimte aan ouders en medewerkers om zich goed te voelen en zichzelf te zijn. Als organisatie faciliteren we ontmoetingsmomenten om ouders op een hartelijke manier te verwelkomen en hen de kans te geven elkaar en ons personeel te leren kennen. We bieden deze gelegenheden aan tijdens jaarlijkse winter- en zomerfeesten. Bovendien, wanneer we de nadruk leggen op ontmoetingen, werken we regelmatig samen met partners om activiteiten te organiseren waardoor deze verbindingen gemakkelijker tot stand komen.

Pijler 2: Ontwikkeling

Wij geloven dat spelen een essentieel onderdeel van ons werk is, omdat het bijdraagt aan plezier en ontwikkeling. Ons aanbod van speelgoed is zorgvuldig geselecteerd en afgestemd op verschillende leeftijden, interesses en ontwikkelingsdomeinen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de meervoudige intelligentie. (Verbaal, lichamelijk, muzikaal, ...)

Door middel van een horizontale babygroep, met de allerkleinsten bij elkaar op basis van hun leeftijd, en twee verticale groepen, kunnen we ons richten op hun naaste ontwikkelingszone. We dagen kinderen uit om zichzelf te blijven ontwikkelen zonder de uitdaging te moeilijk of te makkelijk te maken, waardoor succeservaringen gegarandeerd zijn.

Elk kind is uniek en daarom vinden we het belangrijk om begeleiding te bieden die aansluit bij hun individuele behoeften en noden. Onze begeleiders zijn actief en stimulerend, waardoor we kunnen inspelen op wat elk kind nodig heeft.

Het bevorderen van het welzijn en betrokkenheid van kinderen is essentieel om hun groei en ontwikkeling te waarborgen. Bij ons staat dit dan ook centraal: we willen dat kinderen leren van hun omgeving, ouders, en elkaar. We spelen als begeleiders een actieve en stimulerende rol, en houden daarbij rekening met de unieke eigenschappen van elk kind.

Pijler 3: Ontdekken

Naast het aanbod kant-en-klaar speelgoed organiseren de begeleid(st)ers leuke activiteiten die de kinderen extra prikkelen. Zo is het voor de kinderen bijvoorbeeld uitdagender om zelf eens een racebaan te maken i.p.v. met de gekende racemat te spelen. We werken volgens een open framework, waarbij het initiatief van zowel de begeleid(st)ers als de kinderen zo hoog mogelijk ligt. Ook bestaat onze werking uit hoeken waarin kinderen de keuze krijgen in welke hoek ze graag gaan spelen.

Het is belangrijk voor kinderen om de wereld om hen heen te verkennen en te ontdekken. Bij ons in de opvang vinden we het daarom essentieel om echte en natuurlijke materialen te gebruiken. Denk hierbij aan sneeuw of een echte laserhelm van de werkplek van ouders. Ook trekken we er regelmatig op uit met de kinderen, bijvoorbeeld naar de dierentuin (de Zoo van Antwerpen) of een speeltuin. Door deze ervaringen kunnen de kinderen hun horizon verbreden en worden ze dagelijks gestimuleerd om nieuwe dingen te leren en te ontdekken. De kinderen bloeien en groeien enorm door deze bijzondere ervaringen en door hun eigen nieuwsgierigheid.

Pijler 4: Taal

In onze huidige maatschappij is taal een belangrijke bouwsteen voor vlotte communicatie en persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden. Onderzoek wijst uit dat hoe vroeger taal wordt ondersteund, hoe sterker kinderen staan in de verdere ontwikkeling. We zetten dan ook volop in op goede taalondersteuning, ook voor kindjes die thuis een andere moedertaal hebben en tweetalig wensen te worden opgevoed.

Ook in onze werking trachten we de taaldrempel voor anderstalige ouders te verlagen om kinderopvang geen drempel te laten zijn.

Een kind bestaat uit 100 talen, 100 handen en 100 gedachten. (Malaguzzi). Deze uitspraak van Malaguzzi benadrukt de veelzijdigheid van kinderen en hun potentieel om op verschillende manieren te leren en te groeien. Als ouders en begeleiders is het belangrijk om de verschillende manieren van leren en denken te erkennen en te ondersteunen in functie van taal. Kinderen hebben de mogelijkheid om te communiceren en te creëren op vele manieren, en het is onze taak om hen de ruimte te geven om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Door kinderen te zien als individuen met unieke persoonlijkheden en vaardigheden, kunnen we hen helpen om hun volledige potentieel te bereiken. We trachten de taalbarrières met ouders zo laag mogelijk te houden door helder te communiceren in begrijpbare taal door beide partijen. Zo spreken wij met ouders universeel Nederlands, Engels, Frans, ... of bekijken we in ons diverse team of collega's ons verder kunnen helpen in eventuele andere gesproken talen.

Het gebruik van visuele ondersteuning bij abstracte begrippen is cruciaal om begrijpelijke communicatie te garanderen. Het helpt niet alleen kinderen die nog niet kunnen spreken, maar ook degenen die meertalig zijn opgevoed, om een brug te slaan tussen verschillende talen. We hebben posters met gebarentaal uithangen in onze groepen.

2. KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM

Pedagogisch beleid

Het pedagogische raamwerk benadrukt het belang van het welzijn en de ontwikkeling van elk kind, en dit weerspiegelt zich in onze kernwaarden. Onze pijlers omvatten de vier ervaringsgebieden die bijdragen aan een rijkelijke ontplooiing van kinderen: Ik en de ander, lichaam en beweging, verkennen van de wereld, communicatie en expressie.

Binnen deze vier pijlers zijn enkele cruciale zaken uit het pedagogisch beleid verwerkt. Zo omvat emotionele veiligheid een gevarieerd spelaanbod en staat ontdekken en ontwikkelen centraal. Daarnaast vind je actief toezicht en continue begeleiding terug in alle pijlers.

Wij en de anderen, moeten ons veilig voelen om onze identiteit te ontdekken. Dat is de basis waarop we verder kunnen bouwen en zo andere aspecten van onszelf kunnen ontdekken. Ons lichaam en beweging zijn ook belangrijk voor onze ontwikkeling. We groeien enorm op het gebied van taal, communicatie en expressie terwijl we de wereld verkennen en ontdekken. Het is net als een puzzel, alles past mooi in elkaar!

De 4 ervaringsgebieden die essentieel zijn en vervlochten zijn met onze pijlers zorgen ervoor dat we een leefomgeving creëren die voor de algehele ontplooiing van de kinderen zorgt. We willen dan ook benadrukken dat de besproken pijlers hieronder allemaal met elkaar verweven zijn en dus apart, maar ook zeker samen bekeken moeten worden.

Pijler 1: Emotionele veiligheid

Ik en de ander

Door het organiseren van activiteiten, rituelen en eetmomenten laten we kinderen kennismaken met zichzelf en elkaar. Hierdoor brengen wij de kinderen in contact met zichzelf en anderen. We stimuleren ouderparticipatie door verschillende momenten in te lassen waarop ouders elkaar en elkaars kinderen kunnen leren kennen. Het is nu eenmaal zo dat kinderen vaak de verbindende factor zijn tussen verschillende ouders. Als organisatie werken we samen met de bibliotheek, Schelde 21 en het Huis van het Kind om een verbinding te creëren tussen onze kinderen en de maatschappij.

Bij Tutters & Bellen hebben we ook de letterlijke ruimte zoals de speel- en leefruimten, snoezelruimte voor kinderen om zich terug te trekken of samen te spelen. Elke groep heeft een snoezelruimte (locatie De Zoo) of hoek beschikbaar waar kinderen op hun eigen tempo en ritme kunnen ontspannen. Onze begeleiding is responsief en gevoelig: we reageren passend op de individuele signalen van elk kind, moedigen hen aan en helpen hen om uitdagingen te overwinnen.

Welbevinden

Bij Tutters & Bellen staat welzijn centraal. We vinden het essentieel om zowel het welbevinden van de kinderen, de ouders als het personeel te waarborgen. Door te kijken naar basisbehoeften, zien we dat het belangrijk is dat iemand gewaardeerd wordt, zichzelf als bekwaam beschouwt en behoefte heeft om een toegevoegde waarde te zijn. Dit alles kan alleen worden bereikt wanneer iemand zich goed in zijn of haar vel voelt, openstaat voor nieuwe ervaringen, ontspannen en rustig is en zichzelf kan zijn. Dit is de basis waarop we verder kunnen bouwen en andere domeinen kunnen verkennen. Dit willen we eerst bereiken bij onze kinderen en medewerkers. Dit is een soort van 'fundament' waarop we kunnen bouwen om verder aan de slag te gaan met de andere domeinen. Het gebruik van het kindvolgsysteem ZiKo-Vo (bij de start en vervolgens om de 6 maanden) is voor ons hierbij een tool dat helpt om het welbevinden en betrokkenheid van kinderen in kaart te kunnen brengen en met o.a. functioneringsgesprekken houden we het welbevinden van medewerkers in het oog.

Als organisatoren, verantwoordelijken, coaches en begeleiders van onze kinderdagverblijven, houden wij ons bezig met het welzijn van onze kinderen, het personeel en de ouders. Hierbij hanteren wij methodes, waaronder:

- het welzijn van onze kinderen in kaart brengen aan de hand van de Ziko-Vo's. De kinderportretten worden gedeeld met de ouders en meegegeven wanneer ze het kinderdagverblijf verlaten. Er zijn interacties over de Ziko-Vo's op spontane ontmoetingsmomenten
- In onze leefgroepen op maat evalueren we het welzijn van onze kinderen elke vijf jaar met behulp van het zelfevaluatie-instrument memoQ.
- We vragen feedback van ouders en medewerkers door middel van tevredenheidsquêtes en informele momenten. Jaarlijks houden we ook functioneringsgesprekken met medewerkers, waarbij we dieper ingaan op hun welzijn.

Op deze manier zorgen we ervoor dat het welzijn van onze kinderen, ouders en personeel altijd voorop staat.

Verkennen van de wereld: snoezelplekjes

Snoezelen is ontspannen en ontdekken. We nemen samen met de kinderen de tijd om te leren en nieuwe ervaringen te ontdekken. Snoezelen behoort daarom niet alleen tot de pijler emotionele veiligheid, we vinden snoezelen ook terug in onze pijlers ontwikkelen en ontdekken omdat kinderen als ze snoezelen op een rustgevende manier gestimuleerd worden op auditief, visueel en tactiel vlak. Snoezelen is ontstaan voor nieuwe ervaringen en verwondering creëren. Het prikkelen van deze ervaringen en zintuigen draagt bij aan het ontdekken van de wereld.

We bespreken snoezelen heel bewust bij deze pijler omdat een kind zich goed moet voelen om te kunnen genieten van alles wat snoezelen te bieden heeft. Daarom kunnen de kinderen, wanneer ze hier behoefte aan hebben, zichzelf terugtrekken om de wereld via hun zintuigen te verkennen. Er zijn in de snoezelruimten en hoekjes comfortabele zitkussens voorzien zodat de kinderen zich hierin kunnen nestelen en hun oogjes en oortjes de kost kunnen geven.

In onze werking passen we snoezelen op verschillende manieren toe, zoals schudflesjes, lichtjes en speelblokken. We hebben ook snoezelactiviteiten, zoals tekenen in zand, en een wekelijks snoezelmoment in de snoezelruimte om nieuwe ervaringen op te doen. In de babygroep kijken onze kindjes gefascineerd naar de lichtjes die onze muziek box maakt als we hem opzetten en benoemen onze peuters hiervan vlotjes de kleuren. De speelblokken die we hebben kleuren onze ruimtes leuk en als de zon schijnt, zien we de gekleurde folies op de ramen terugkomen op de grond. Afhankelijk van de infrastructuur van onze opvanglocaties, beschikken de kinderen over een effectieve snoezelruimte of snoezelhoek.

Regelmaat in de dagindeling

Voor de kinderen die bij Tutters & Bellen vertoeven, vinden we het uitermate belangrijk om een vertrouwde thuishaven te kunnen aanbieden. Hun vertrouwen en emotionele veiligheid bevorderen we door te voorzien in een duidelijke en heldere dagindeling die rekening houdt met de individuele noden en behoeften van zowel baby's, kruipers en peuters. En die tegelijk structuur biedt voor de kinderen en begeleiders.

Wij bieden een uitgebalanceerd programma aan dat aandacht besteedt aan verschillende ontwikkelingsdomeinen en gevarieerde activiteiten gedurende de dag. Onze kinderbegeleiders zorgen voor structuur en bereiden activiteiten voor. De dagindeling bestaat uit begeleid samenzijn, vrij spel en activiteiten, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Onze baby's volgen hun eigen dagritme, terwijl oudere kinderen meer het groepsritme volgen. Begeleiders kiezen meerdere keren per dag tussen individuele of groepsritmes. Elke activiteit heeft zijn bijhorend ritme wat maakt dat kinderen na een tijdje weten wat hun te wachten staat. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: opruimen voor het eten met een opruimliedje, slaapliedjes voor het slapen, herkenbare geluiden/ gebaren die de collega's hanteren om non-verbale aankondigingen te maken, ...

Een algemene dagindeling ziet er in ons kinderdagverblijf als volgt uit * :

* Rekening houdend dat dit een richtlijn is voor de babygroep en daar zoveel mogelijk op ritme van de kinderen wordt gewerkt.
! Tijdens de vroege ochtend- of avonduren kan de samenstelling van de leefgroepen anders zijn, totdat de kinderen naar hun eigen leefgroep of naar huis gaan. De maximale groepsomvang zal hierbij echter nooit worden overschreden.

07u00 - 09u00	Onthaalmoment kinderen + contact met ouders
09u00 - 09u45	Vrij spel/ activiteit Slaapmoment (baby's + kleinste kruipers)
09u45 - 10u15	Verschoningsmoment + Bitcare aanvullen Vrij spel + opruimen Slaapmoment (baby's + kleinste kruipers)
10u15 - 10u30	Ochtendritueel met alle aanwezige kinderen
10u30 - 11u00	Vorbereiding eten + vrij spel
11u00 - 11u45	Eetmoment + groep schoonmaken
11u45 - 12u00	Verschijningsmoment + kinderen in bed leggen
12u00 - 14u00	Pauze collega's Baby's + kruipers: <ul style="list-style-type: none"> - Baby's fles geven, speldie wakker zijn blijven voor fles, spel, ... - Slaapkamertoezicht als er kinderen op de veldbedden liggen - Vrij spel/ spontaan aanbod kinderen die al een dutje gedaan hebben - Bitcare aanvullen Peuters <ul style="list-style-type: none"> - Slaapkamertoezicht - Bitcare aanvullen - (Extra) taken als alle kinderen slapen
14u00 - 14u45	Kinderen die wakker worden verschonen + aankleden + Bitcare aanvullen Vrij spel/ activiteit
14u45 - 15u00	Vorbereiding fruitmoment
15u00 - 15u30	Fruitmoment + groep schoonmaken
15u30 - 16u15	Verschoningsmoment + Bitcare aanvullen
16u15 - 17u30	Verhuismoment kinderen Vrij spel/ activiteit
17u30 - 18u45	Afhaalmoment kinderen + contact met ouders Maiswafel aanbieden aan de kinderen die er nog zijn
18u45 - 19u00	Groep speelklaar zetten voor de volgende dag

De algemene hygiëne van de kinderen wordt doorheen de dag ook opgevolgd, er zijn vaste verschoonmomenten waarop kinderen worden verschoont zodat zij fris en verzorgd kunnen gaan spelen in de groep. Ook wanneer de kinderen naar huis gaan worden zij eerst nog verversd. Hierbij besteden we ten allen tijde grote aandacht aan de eigen hygiëne: handen worden gewassen met antibacteriële zeep na elk toiletgebruik, verversing en wanneer we het eten beginnen klaar te maken en als we hier mee klaar zijn.

Respectvolle omgang in taal en communicatie

Tutters & Bellen bekijkt respectvol omgaan als een samenspel tussen het verlenen van autonomie, het erkennen van elkaars competenties en het investeren in relaties. Onze begeleiders respecteren de eigenheid van elk kind en zien hen als individuen met unieke behoeften, ontwikkelingstempo en karakter. We leggen de focus op het kind individueel en de relaties die het aangaat met andere kinderen en de begeleiding, door middel van een Ziko-Vo.

Begeleiders handelen sensitief en responsief op de signalen van kinderen die ze opmerken en reageren hier gepast op. Ze leren de kinderen kennen en zetten in op zowel de groep als individuele noden, terwijl ze de nodige affectie tonen. Ze praten tegen de kinderen over alles wat ze beleven maar ook over de acties die ze uitvoeren. Bv: baby Sam huilt omdat hij honger heeft, de begeleiding anticipeert hierop door het kindje aan te spreken. "Sam, jij hebt honger, ik weet het, jouw flesje is aan het opwarmen en je krijgt het zo snel mogelijk".

We bieden autonomie aan kinderen, door speelgoed zo te plaatsen dat ze zelf kunnen kiezen waarmee ze spelen en door hoekenwerking. Kinderen mogen ook altijd weggaan tijdens activiteiten die we aanbieden.

Bij Tutters & Bellen worden kinderen begeleid op een respectvolle, positieve manier. Wanneer kinderen onrespectvol gedrag vertonen, zullen de begeleiders gepast en positief de kinderen benaderen. Er wordt nooit gebruik gemaakt van fysieke, mentale en emotionele straffen. Meer informatie over hoe we ongewenst gedrag aanpakken, kun je vinden bij de pijler "ontwikkelen".

Ook tussen ouders en begeleiders wordt er op een respectvolle manier gecommuniceerd. Discriminerend gedrag wordt niet getolereerd en zal op een gepaste manier worden aangepakt door de verantwoordelijken of organisatoren. Discriminatie of denigrerende opmerkingen dragen niet bij aan een sfeer van respect en solidariteit.

Bij Tutters & Bellen willen we een omgeving creëren waar iedereen welkom is. We maken geen onderscheid tussen ouders op basis van sociale klasse en streven naar gelijkheid binnen onze organisatie. Om deze reden nemen we als organisatie niet deel aan religieuze of culturele feestdagen, ongeacht of deze nu Christelijk, Islamitisch of van een andere religie of cultuur zijn. We leren onze kinderen wel hoe ze feest kunnen vieren, maar dit op andere momenten, zoals verjaardagen en onze gezellige winter- en zomerfeesten.

Rekening houden met de eigenheid van kinderen

Eerbiedigend omgaan met elkaar is van groot belang. Daarnaast streven we ernaar om de eigenheid van kinderen te begrijpen en te respecteren. We creëren een veilige omgeving waarin kinderen zich vrij voelen om hun gevoelens te uiten. We passen ons aan het dagelijkse ritme van het kind aan. Voor onze jongste kinderen is dit vaak individueel en passen we ons aan bij het ritme dat thuis wordt gevolgd. Bij de kruipende kinderen is er een goede balans tussen het eigen ritme en momenten die door de begeleiders worden aangeboden. Voor de peuters hanteren we meer een groepsritme met vaste rituelen, waarbij de begeleiders flexibel inspelen op individuele ritmes.

Onze begeleiders zijn empathisch en responsief, en reageren op signalen die de kinderen afgeven. De begeleiders zijn de kinderen toegewijd en benoemen ook de behoeften van elk kind duidelijk. Het is belangrijk dat deze interactie tussen de kinderen en de begeleiders plaatsvindt.

We stimuleren de autonomie van onze kinderen door de zone van hun naaste ontwikkeling aan te spreken. Door hun drang tot onderzoek aan te moedigen en te stimuleren, zorgen we voor een sterk zelfvertrouwen en hoge zelfwaardering bij elk kind.

Continuïteit in de begeleiding

We streven naar continuïteit in de begeleiding van onze kinderen. Dit doen we omdat we het belangrijk vinden om een goede relatie op te bouwen tussen de kinderen en de kinderbegeleiders. We zorgen ervoor dat onze medewerkers zich veilig en ondersteund voelen door regelmatig te evalueren hoe het met hen gaat en open te staan voor feedback. We betrekken onze medewerkers ook in alles wat we doen om ervoor te zorgen dat ze volledig achter onze visie staan en deze reflecteren in hun werk.

Onze kinderbegeleiders blijven gedurende een bepaalde periode voor een leefgroep zorgen. We respecteren hun keuze hierin en zorgen ervoor dat ze zich volledig kunnen ontplooien in hun gekozen leefgroep. Dit heeft ook voordelen voor de kinderen die in de leefgroep zitten, omdat ze weten wie er voor hen zal zorgen en een vertrouwensband met die persoon kunnen opbouwen. Als kinderen de overgang maken naar andere leefgroepen, bespreken we met de coach en de ouders om wenmomenten in te lassen.

De coach en verantwoordelijken, die de kinderen ook kennen en kunnen invallen indien nodig zorgt er ook voor dat de medewerkers hun rust kunnen gegunt worden, zonder dat ze zich zorgen maken over de draagkracht en welbevinden van de kinderen en hun collega's.

Samen met ouders

Tot slot hechten we veel belang aan de samenwerking met ouders. We zien ouders als de eerste opvoeders van hun kind en als onze partners om de continuïteit in opvoeding en zorgverlening te waarborgen. Vanaf de start worden ouders op de hoogte gehouden over wie we zijn en wat wij doen a.d.h.v. regelmatige en open communicatie tussen ouders en ons als kinderdagverblijf. Dit door e-mails, persoonlijke gesprekken, nieuwsbrieven en onze sociale media.

De eerste informele ontmoeting is onze rondleiding. We laten ouders en hun kinderen ook niet starten zonder eerst een rondleiding in te plannen zodat wij de ouder leren kennen en de ouders ons en onze werking. We proberen op deze manier een welkomstgevoel te creëren bij ouders en de belangrijkste, relevante informatie mee te delen over onze werking en zij over hun nood en -als het kind reeds geboren is- ook over hun kind.

We nemen de feedback van ouders ook zeer ten harte wanneer zij tevredenheidsenquêtes, open feedback, anonieme feedback, etc. met ons delen. Ook spontane en informele manieren zoals uitstappen naar de Zoo van Antwerpen, jaarlijkse zomer- en winterfeesten, opleidingen, etc. maken het mogelijk om interactie en transparantie met de ouders te hebben. De kinderportretten zijn ook een verbindende manier voor begeleiders en ouders om interactie te hebben over de ontwikkeling en voortgang van de kinderen. Observaties worden gedeeld, ook werkjes van de kinderen en andere activiteiten die doorheen de dag gedaan zijn geweest.

Via onze digitale communicatietool Bitcare, stellen wij ook duidelijke richtlijnen met verwachtingen langs beide kanten op wanneer wij iets organiseren met/ voor ouders. We maken bijvoorbeeld in het plannen van info-avonden, ouderavonden, opleidingen, uitstappen, etc. duidelijk wat wij van hen verwachten en wat zij van ons kunnen verwachten.

Ook de cultuursensitiviteit wordt bevorderd. Zo hebben wij binnen het team heel veel diversiteit, maar ook bij de ouders. Er wordt steeds begrip en respect getoond voor diverse achtergronden en culturen van gezinnen en ouders: twee moeders, twee vaders, Christenen, Moslims, Joden, ... Voor iedereen is er een plek. Communicatief passen wij ons ook aan zodanig dat iedereen begrijpt waarover het gaat, hiervoor wordt non-verbale en verbale taal gebruikt: ondersteuning van pictogrammen, maar ook het spreken van een (universele) taal die de ouder ook begrijpt. Zo polsen wij eens in het team wie welke talen kan spreken zodat de taalbarrière laagdrempelig gehouden wordt met ouders.

Wenbeleid

Als er kinderen nieuw komen bij Tutters & Bellen wordt er een structuur gehanteerd voor de ouders en het nieuwe kind. Dit verloopt in 4 verschillende momenten.

- Een rondleiding
- Eerste wenmoment
- Tweede wenmoment
- De eerste effectieve dag

De rondleiding

De (toekomstige) ouders en eventueel ook het kind krijgen een rondleiding in het gebouw. Tijdens deze rondleiding krijgen ze uitleg over wie wij zijn, wat onze visie is, hoe wij werken en mogen ouders al hun vragen stellen. Ze krijgen hierdoor de kans om de gebouwen, de begeleiders, de werking en de andere kinderen al te zien. Na deze rondleiding kunnen ze beslissen of ze hun kind definitief willen inschrijven.

Eerste wenmoment

Wij bieden wenmomenten aan om het eerste afscheid voor zowel kind als ouder minder zwaar te maken. Tijdens deze wenmomenten kunnen ouders en kinderen de leefruimtes verkennen, kennismaken met de kindbegeleiders en toekomstige vriendjes. Ouders vullen op voorhand een wendocument in om het kind zijn/ haar laatste gewoontes met de begeleiders te kunnen delen zoals gewoontes over drinken, slaaprituelen, gebruik type luiers, ... Na het eerste wenmoment worden er - op nood en vraag- meer momenten gepland waarbij het kind zonder ouders in het kinderdagverblijf kan zijn om te wennen, spelen en te observeren hoe ze reageren op andere kinderen.

De locatieverantwoordelijke maakt samen met de ouders een afspraak voor het eerste wenmoment, deze afspraak wordt ongeveer een maand voor de start van de opvang afgesproken. Het wenmoment vindt plaats in de weken voor de effectieve opstart van een kind.

Gedurende dit eerste wenmoment mogen ouders samen met hun kind komen wennen. Dit doen ze op afgesproken tijdstippen die variëren van opvanglocatie tot opvanglocatie. De begeleiding heeft aandacht voor de ouders en het kind en zorgt dat ze zich op hun gemak voelen. De ouders vullen voor de start een wendocument in. De vaste leefgroepbegeleider overloopt met de ouders dit wendocument. Op deze manier willen wij als kinderdagverblijf de kinderen en ouders beter leren kennen. Daarna kunnen ouders eventuele bijkomende vragen stellen aan de verantwoordelijke en de teamcoach.

Tweede wenmoment

Het tweede wenmoment is te bespreken, hier komt het kind voor een halve dag mee spelen in de groep. Zo kan het kind kennis maken met zijn/ haar nieuwe vriendjes. De ouders verlaten dan even de opvang zodat de begeleiders achteraf kunnen terugkoppelen hoe het verlopen is.

De eerste effectieve dag

De ouders kunnen hun kind afzetten in de opvang. We raden steeds aan om het kind een paar uur naar de opvang te brengen, ter comfort en gewenning. De ouders brengen hun kind, nemen even afscheid als ze hun kind toevertrouwen aan de handen van de begeleiders en mogen daarna hun kind terug ophalen. De begeleiders communiceren zo vaak mogelijk met foto's en communicatie via Bitcare om te laten weten hoe het kindje zich voelt. Ze communiceren voldoende naar de ouders als het kind wordt opgehaald Bitcare vervangt niet de mondelinge communicatie!. De begeleiders houden de volgende dagen ook contact met de ouders en volgen de opstart op.

Wenmomenten tussen de groepen

Deze schriftelijke weergave is een richtlijn, er wordt steeds rekening gehouden met de kinderen, planning en maximale groepsomvang

Wanneer de kinderen klaar zijn om de overstap te maken naar de volgende leefgroep bij Tutters & Bellen, worden zij warm onthaald door de kinderbegeleiders van de nieuwe groep. We baseren ons hiervoor op de leeftijden en ontwikkeling van de kinderen. Telkens een overstap naar een nieuwe leefgroep nadert organiseren we wenmomenten voor de kinderen. Zo kunnen zij reeds een paar dagen per week enkele uren vertoeven in de groep waarnaar ze zullen overgaan, om zo de overstap

vlot te laten verlopen. Ook hier wordt veel aandacht besteed aan hoe het kind reageert op de nieuwe omgeving. De coach helpt mee deze overgangen te organiseren en op te volgen.

Dit wenmoment bestaat uit 3 verschillende momenten:

- Eerste wenmoment: kort wenmoment samen met een van de huidige vaste begeleiders in de voor- of namiddag. Dit wordt gecommuniceerd naar de ouders via Bitcare en wordt er op het einde teruggekoppeld naar de ouders. Dan wordt er beslist of er nog een keer een 'eerste wenmoment' gepland wordt of de kinderen doorgaan naar het 'tweede wenmoment'.
- Tweede wenmoment: langer wenmoment met even de vaste en vervolgens de andere begeleiders. De ouders worden op de hoogte gebracht en zowel intern als naar de ouders toe gebeurd er een terugkoppeling van het verloop.
- Derde wenmoment: lang wenmoment met de andere begeleiders in de groep, waarna de overgang van groep plaatsvindt. Ouders zetten dan hun kind ook af in de nieuwe groep en halen ze het kind daar ook op. Idealiter gaat het kindje over met één van zijn/haar leeftijdsgenoten, uit onderzoek blijkt dat dit een beschermende factor tegen stress is en we proberen dit ook te doen.

Overstap naar de kleuterschool

De overstap van kinderopvang naar de kleuterschool is een belangrijke mijlpaal in het leven van een kind. Het kan een periode van verandering en aanpassing betekenen, zowel voor het kind als voor de ouders en de kleuterscholen. Wij proberen samen met de ouders de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Ouders houden ons op de hoogte van de laatste dag in de kinderopvang vooraleer hun kind naar de kleuterschool gaat. Hierbij vragen wij de ouders via open communicatie dit te laten weten aan ons zodat wij met het kind in interactie kunnen gaan daarover, onze afscheidsritueel kunnen doen met de kinderen en eventuele vragen kunnen beantwoorden betreffende school.

Samenwerkingen tussen kleuterscholen en kinderopvang zijn een interessante piste dat wij bekijken en steeds meer over willen weten. Zo zijn wij steeds geïnteresseerd in hoe scholen de overgang van kinderen uit de kinderopvang naar school ervaren en hoe wij hierin een actieve bijdrage kunnen leveren aan een soepele overgang, informatieoverdracht, etc. Rekening houdend met de privacy van de kinderen en ouders.

Verschillende factoren spelen hierbij een belangrijke rol: continuïteit behouden tussen kinderopvang en kleuterschool, aanpassingsperioden plannen voor het kind en geleidelijk opbouwen naar school en afbouwen bij het kinderdagverblijf, ... In functie van het comfort van het kind zelf.

Begeleiders zijn actief in het scheppen van duidelijkheid en structuur voor de kinderen: "Jij gaat binnenkort naar school, je zal daar dit en dat leren, we gaan een kroontje maken voor jou omdat jij naar school gaat, ..."

Ook de ouders vergeten wij hier niet bij. Zij krijgen van ons de informatie dat zij via <https://meldjeaan.antwerpen.be/> hun schoolaanvraag moeten indienen en wij ze ook kunnen ondersteunen bij vragen. We ondersteunen hen bij hun vragen, hoe ze hun kind kunnen voorbereiden en hoe ze met eventuele zorgen omgaan.

Dit steeds vanuit een positieve benadering waarbij wij de ouders en het kind aanmoedigen om aan de kleuterschool te starten en de groeikansen te benadrukken. Door een gezamenlijke inspanning van kinderopvang en kleuterschool, ondersteund door open communicatie en een geplande overgang, kan de overstap voor kinderen en ouders minder stressvol zijn en kan de kleuterschoolervaring positief beginnen.

Pijler 2: Ontwikkeling

Spelen staat bij ons in de werking zonder twijfel centraal, met als doel plezier te maken én de ontwikkeling te stimuleren. We kiezen bij Tutters & Bellen voor een holistische aanpak en een verticale groepssamenstelling met aparte babygroep. Wat maakt dat we in onze organisatie inzetten op de verschillende ontwikkelingsdomeinen terwijl we ook een overzicht houden op de algemene groei van een kind. We selecteren een gevarieerd aanbod aan speelgoed, afgestemd op de verschillende leeftijden, interesses en alle facetten van meervoudige intelligentie (verbaal, lichamelijk, muzikaal, ...).

Groepsstructuur

De afgelopen jaren hanteerden we een volledig horizontale werking (groepen per leeftijdscategorie). Hieraan merkten we te veel pedagogische en organisatorische nadelen, vandaar zijn we intern grondig gaan brainstormen over de grootste uitdagingen, knelpunten en mogelijke oplossingen. Onze oplossing is een hybride systeem waarbij de kruiper- en peutergroep doen samensmelten en de babycocon van de babygroep behouden. We volgen dus de evolutie in de kinderopvang die al langer aan de gang is en kiezen voor verticale werking (gemengde leeftijdsgroepen).

We kiezen dus heel bewust voor een aparte babygroep (0 tot 10-12 maanden) met échte baby collega's omdat we hier heel wat voordelen in zien: ruimte indeling op basis van behoeften baby's, gewaarborgde veiligheid, dagstructuur en indeling op maat van ieder kind en kwaliteitsvolle interactie met de baby's.

Nadien stromen de kindjes van 10-12 maanden door naar een van de 2 gelijkaardige groepen om dan meer stabiliteit te ervaren (in groep, begeleiding, medekindjes,...) tot hun overstap naar de kleuterklas. Enkele pedagogische meerwaarden en voordelen van een samengestelde kruiper/peutergroep zijn: kinderen leren van en met elkaar, continuïteit en opbouw gehechtheidsrelatie (kind, ouder en begeleider), ze leren rekening houden met elkaar, grotere gebondenheid en groepsrust omdat ze langer samen in de groep zitten, mogelijkheid om broertjes en zusjes samen te zetten, gelijke verdeling van draaglast voor kindjes en collega's, lagere in- en uitstroom rond schoolvakanties, enzovoort.

Holistische aanpak

Een holistische aanpak gaat voor ons over de verbinding tussen de verschillende ontwikkelingsdomeinen én de ontwikkeling bekijken als één geheel. Een instrument dat we hierbij gebruiken, is de Ziko-Vo. Ieder kind krijgt ongeveer één maand na de start, rond 12, 18 en 24 maanden en bij vertrek naar school een portret, opgesteld door de vaste begeleiders van de groep. Zo krijgen we een algemeen beeld over het kind en kunnen we sterktes versterken door in te spelen op de zone van naaste ontwikkeling en bepaalde groeipunten extra stimuleren. Want een kind leert natuurlijk verschillende dingen tegelijk, bijvoorbeeld als een kind kan kruipen (grote motoriek), leert dit ook om afstand of net nabijheid te zoeken (sociale emotionele ontwikkeling).

Tutters & Bellen zet de positieve kant van elk kind in de kijker. We kijken naar wat het kind allemaal al kan en niet wat het eigenlijk zou moeten kunnen. We vergelijken hen dus niet met leeftijdsgenoten. Dit omdat we geloven dat ieder kind uniek is en op zijn/ haar eigen manier ontwikkeld en groeit. We zetten daarnaast ook in op (spontane) ervaringen waarbij kinderen op elk moment van de dag worden uitgedaagd en kunnen bijleren. Bijvoorbeeld door mee te spelen met wat kinderen aan het doen zijn, te zingen en te praten tijdens verschonings- en eetmomenten en spelactiviteiten te organiseren op basis van observaties, interesses, maandthema's.

Meervoudige intelligentie

De theorie van de meervoudige intelligentie sluit mooi aan bij onze holistische kijk in de opvang. Deze theorie gaat ervan uit dat kinderen op meerdere manieren kunnen uitblinken en resultaten bekomen. Het zoekt de talenten in elk kind en speelt in op de interesses. Een belangrijke vraag hierbij is: "Wat doet een kind graag en hoe kunnen we dit gebruiken om het kind verder te laten leren en te ontwikkelen."

Van de pedagogisch begeleiders verwachten we dat ze de kinderen goed kennen en zodanig ook kunnen inspelen op de interesses van een kind. We willen dat een kind geprikkeld wordt met datgene dat hij/zij leuk vindt. Praktijkvoorbeeld: een kind dat graag met dieren speelt kunnen we leren om vooruit te kruipen omdat de begeleider hem hiervoor stimuleert met zijn favoriete speelgoed dier. Later kunnen we aan de hand van deze interesse het kind meer leren over dierengeluiden en de kleuren.

Zone van naaste ontwikkeling

Bij de zone van naaste ontwikkeling gaat over het verschil tussen wat een kind met en zonder hulp kan. Het gaat vaak over het niveau dat net buiten bereik is van wat een kind op eigen kracht en alleen kan. Dit kan door andere kinderen, volwassenen (ouders, pedagogisch begeleiders,...) gestimuleerd worden door samen activiteiten te ondernemen.

Vygotski, de grondlegger van deze theorie maakt een onderscheid tussen 2 verschillende ontwikkelingsniveaus:

- Het 'actuele niveau': taken en activiteiten die een kind al zelfstandig kan uitvoeren.
- Het 'hogere ontwikkelingsniveau': taken en activiteiten die een kind nog niet helemaal zelfstandig kan uitvoeren, maar wel als hij hulp krijgt.

Hij geeft aan dat kinderen het meeste leren van taken en activiteiten doen die nét een beetje moeilijker zijn dan wat ze zelf al kunnen. Door een kind te helpen waar nodig doet het kennis en vaardigheden op, die het kind niet alleen had kunnen verwerven. Taal speelt hierin een belangrijk rol.

Van de pedagogisch begeleiders verwachten we dat ze de kinderen zelfstandigheid geven, laten leren van en met andere kinderen, inspelen op de noden van een kind en spel en taal combineren om een kind iets nieuws aan te leren. Ze weten wat een kind kan en stimuleren om datgene te doen wat ze net nog niet kunnen. Praktijkvoorbeeld: een kind dat zelfstandig kan rechtop staan (actuele niveau) een loopkarretje/ hand aanbieden om enkele stapjes te zetten (hogere ontwikkelingsniveau).

De 4 ervaringsgebieden

Als we spreken van ontwikkelen, mogen de 4 ervaringsgebieden zeker niet vergeten worden: ik en de ander, communicatie en expressie, lichaam en beweging en het verkennen van de wereld.

Zoals je hierboven al kon lezen, spelen onze pedagogisch begeleiders in op het ritme van het kind en herkennen en benoemen ze de interesses en signalen van de kinderen. Dit zorgt ervoor dat kinderen goed in hun vel zitten. Daarnaast zijn goede hechtingsrelaties nodig voor de sociale emotionele ontwikkeling. Dit stimuleren we door een positieve en respectvolle interactie tussen begeleiders en kinderen. Deze houding zorgt er ook voor dat kinderen erkenning en zelfvertrouwen krijgen, wat maakt dat er interacties ontstaan met de omgeving. Ook de relatie tussen begeleiders en ouders voelen kinderen aan. Daar wordt dus door de begeleiders ook aandacht aan gegeven door wemomenten, dagelijkse open communicatie, ouders die mee in de groep mogen, enzovoort.

Ook lichamelijk maken kinderen een enorme ontwikkeling door. Ze starten vaak bij ons als ze nog niet kunnen zitten en lopen enkele jaren later het kinderdagverblijf buiten richting de school. Vandaar voorzien we ook in de opvang een tal van mogelijkheden en bewegingssituaties waar kinderen de mogelijkheden hebben om hun lichaam van top tot teen te ontdekken, de ontwikkeling van zintuigen bevordert en de wereld verkennen. Denk hierbij aan knisperboekjes, zitkussens, loopkarretjes, loopauto's, liedjes over het lichaam, buitenspelen, yoga-poses, enzovoort.

Actieve en stimulerende begeleidershouding

Het is al meermaals aan bod gekomen, dat de begeleidershouding heel wat impact en effect kan hebben op de ontwikkeling van een kind. Vandaar stimuleren we een houding waarin begeleiders kansen geven aan kinderen, inspelen op hun interesses en noden, hen uitdagen, zelfstandigheid bieden en aanzetten om te exploreren en te ontwikkelen op hun eigen manier en tempo.

Praktijkvoorbeeld: Er werd door een begeleider een autoparcours gemaakt met papiertape op de grond. Een kindje had door dat plakband plakt (ontdekken door voelen). De begeleider speelt hierop in en nodigde alle kinderen uit om mee aan de papiertape te komen voelen en deze van de grond te trekken. De kinderen die dit nog niet goed konden, nodigde ze uit om samen een deeltje los te maken. Nadat ze deze spelimpuls had gegeven, besloten ze om met papiertape speelgoed aan de muren te plakken. Zodat de kinderen verder gestimuleerd werden in het spelen en plakken van papiertape.

In dit voorbeeld zie je dat de begeleider inspeelt op het initiatief van een kind en dit dan gebruikt om andere kinderen verder te laten inspireren en ontdekken. Ze spreekt de andere kinderen aan, helpt kinderen om iets nieuw te ontdekken aan de hand van de naaste ontwikkeling. De kinderen voelen zich uitgedaagd en bewegen aan de grens van hun mogelijkheden. Zo zorgen we dat leerervaringen tot stand komen.

Visie op straffen en belonen

Om het concept straffen en belonen te begrijpen hebben kinderen in bepaalde mate cognitieve, sociale en taalontwikkeling nodig om opdrachten te begrijpen. Grenzen opzoeken en ontdekken is eigen aan de ontwikkeling van kinderen.

Bij Tutters & Bellen kiezen we ervoor om te zorgen voor een ruimte waar onze kinderen kunnen onderzoeken, ontdekken en spelen. We bekrachtigen positief gedrag en moedigen kinderen aan door hen bijvoorbeeld een high five te geven, een knuffel of een dikke duim. Dit noemen we sociale beloningen. We kiezen er bewust niet voor om materiële beloningen aan kinderen te geven, bijvoorbeeld een sticker of stempel bij potjestraining. Dit omdat we het verschil tussen kinderen en hun ontwikkelingstempo niet extra willen benadrukken maar ze juist op maat sociaal belonen en aanmoedigen. Kinderen onder de leeftijd van 3 jaar hebben weinig besef van de materiële beloningen en zullen alleen maar bij elkaar zien dat de ene wel een sticker krijgt, en de andere - die niet met potjestraining bezig is - geen sticker krijgt. Wat voor ongelijkheid kan zorgen, wat we willen vermijden. Als kinderen toch gedrag stellen dat we in de opvang niet aanvaarden of fijn vinden, zoals bijvoorbeeld andere kindjes pijn doen, materiaal naar elkaar gooien,... kiezen we ervoor om dit gedrag te stoppen en een alternatief aan te bieden. We leiden het kind van de handeling af en staan zeker stil bij het waarom hiervan.

Praktijkvoorbeeld: een kind doet heel de tijd het licht aan en uit en ziet dit als een soort spelletje. De begeleider zal ervoor kiezen om dit gedrag af te ronden ("Stop hiermee aub, dit vind ik niet fijn, we laten het licht gewoon aan"). Ze legt ook uit waarom ("Als je het licht uit doet, is het donker en kunnen we niets meer zien"). Daarna leidt ze het kind af en biedt een alternatief aan ("Kom je mee hier met de blokken spelen?"). Van de pedagogisch begeleiders verwachten we dat ze proberen achterhalen waar bepaald gedrag vandaan komt. Soms is dat voor de hand liggend, andere keren vraagt dit meer observatie, tijd en bespreking. In het praktijkvoorbeeld kan het zijn dat het kind zich verveelt, graag van donker houdt, knopjes indrukken leuk vindt, de reactie hierop grappig vindt,... Als de begeleider weet waar dit gedrag vandaan komt, kan ze hier verder op inspelen. Bijvoorbeeld door te vertellen dat het licht enkel uitgaat tijdens snoezel- en slaapmomenten, speelgoed te voorzien met knopjes waar het kind kan op duwen, enzovoort.

Pijler 3: Ontdekken

Zoals bij de andere pijlers omschreven, staat taal, emotionele veiligheid, spelen, ontwikkeling en ontdekken bij ons centraal. We kiezen bij Tutters & Bellen voor een open framework waarbij het initiatief van zowel de kinderen als de pedagogisch begeleiders zo hoog mogelijk ligt. We organiseren onze werking in hoeken, hebben aandacht voor verbondenheid, zin voor initiatief, spelactiviteiten en maandthema's, participatie van kinderen, ouders, medewerkers en externen.

Spelactiviteiten en maandthema's

Spelen is de manier bij uitstek om jonge kinderen de kans te geven om de wereld om zich heen te verkennen en er inzicht in te verwerven. We hebben een aanbod kant-en-klaar speelgoed, afgestemd op de verschillende leeftijden, interesses en facetten van meervoudige intelligentie.

Daarnaast zijn er ook een heleboel spontane en voorbereide activiteiten die pedagogisch begeleiders organiseren op basis van observatie, leeftijd, interesse en onze maandthema's. Ze zorgen ervoor dat het een goede mix is en regelmatig de verschillende ontwikkelingsdomeinen en ervaringsgebieden aan bod komen.

Aangezien we een niet-commercieel kinderdagverblijf zijn, waar we feestdagen niet vieren met ouders en kinderen, kiezen we wel voor maandthema's. Deze thema's kunnen begeleiders inspireren om spelactiviteiten rond te organiseren, speelgoed aan te bieden en de ruimte te versieren.

Januari: Zintuigen	Juli: Zomer
Februari: Ik en mijn familie	Augustus: Beroepen
Maart: Kleuren en vormen	September: Snoezelen en emoties
April: Lente	Oktober: Dieren
Mei: Circus en theater	November: Herfst
Juni: Ruimte en aarde	December: Winter

Tot slot organiseren we ook regelmatig uitstappen zodat kinderen zelf kunnen ontdekken welke dieren er in de Zoo zijn, welke boeken er in de bib staan, hoe een buitenspeeltuin eruit ziet, enzovoort. Ook de verschillende maandthema's kunnen gelinkt worden aan bepaalde (terugkerende) uitstappen of activiteiten, bijvoorbeeld zomerfeest in de zomer en winterfeest in de winter of een ouder die zijn lashelm meeneemt (beroep lasser).

Hoekenwerking

Onze leefgroepen zijn in verschillende speelzones ingericht (leeshoek, bouwhoek, poppenhoek,...). Deze hoeken zijn door de dag vrij toegankelijk voor de kinderen. Ze kunnen zich dus vrij tussen de hoeken bewegen en zelfstandig kiezen waar ze mee willen spelen. Wanneer een kind bijvoorbeeld niet wil deelnemen aan een schilderactiviteit mag het blijven spelen in de hoeken of met ander spelmateriaal. We laten kinderen hierin vrij en laten ze zoveel mogelijk zelf keuzes maken.

De verschillende speelhoeken zijn afgebakend met verschillende materialen (kasten, matten,...) zodat het richtlijnen geeft tot waar de hoek reikt. De hoeken zijn op een manier geplaatst zodat het spel in de ene hoek het spel in de andere hoek niet verstoort. Bijvoorbeeld rustige leeshoek niet naast een bouwhoek. We staan ook voor kruisbestuiving van het speelgoed, dat betekent dat we de kinderen uitnodigen om ook buiten de lijntjes te kleuren. Zo mag de pop ook eens een keer mee komen spelen in de keuken. We letten erop dat het aanbod in de hoeken kwalitatief is, niet kwantitatief. We moedigen de kinderen ook steeds aan om na het spelen het speelgoed weer in de juiste hoek/ bak te verzamelen zodat ze er nadien weer snel mee aan de slag kunnen.

Vanaf februari 2024 starten we ook met een themahoek. Dat is een hoek in de groep waar materialen, speelgoed en voorwerpen terug te vinden zijn rond het specifieke maandthema. Hierbij vragen we aan de ouders of zij dingen hebben die onze hoeken mee vorm kunnen geven. Bijvoorbeeld familiefoto's (maandthema ik en mijn familie), stethoscoop (maandthema beroepen), enzovoort.

Kinderparticipatie en zin voor initiatief

Kinderparticipatie en zin voor initiatief vinden we belangrijk omdat de kinderen dan leren een eigen mening te vormen, zelf keuzes te maken, na te denken wat ze willen en niet willen en ontwikkelen ze communicatieve vaardigheden om dit aan te geven. Daarnaast zorgt het ook voor zelfstandigheid en zelfvertrouwen. Door aan te geven wat ze willen en het feit dat hiermee rekening wordt gehouden, stimuleert een positief zelfbeeld.

Bij Tutters & Bellen hebben we aandacht voor deze aspecten. Dit op verschillende manieren en momenten: kinderen mogen kiezen welk boek voorgelezen wordt, in welke hoek of met welk speelgoed ze gaan spelen, mogen zelf hun stoel bij de tafel zetten, hun fles vasthouden om te drinken, de begeleider helpen opruimen, de was te plooiën, enzovoort.

Permanente begeleiding en actief toezicht

Bij ontdekken hoort natuurlijk ook veiligheid. Om de veiligheid te garanderen zorgen we ervoor dat er altijd iemand in de ruimte bij de kinderen is. We volgen hiervoor de kind-ratio richtlijnen van Agentschap Opgroeien. De pedagogisch begeleiders zorgen onderling voor een gelijke verdeling tussen zorgtaken en spel. Er worden ook duidelijke afspraken gemaakt rond veiligheid die worden opgenomen in de verschillende risicoanalyses.

Samenwerkingsverbanden

Om de leefwereld van de kinderen, de ouders en de pedagogisch begeleiders te vergroten, hebben we als kinderdagverblijf samenwerkingsverbanden opgestart met partnerorganisaties. Zo ontdekken we de wereld en kijken we regelmatig even over het muurtje.

Op organisatieniveau werken we samen met Regie Kinderopvang en worden we ondersteund door Mentees. We nemen vanuit onze organisatie dan ook graag deel aan lerende netwerken en praatavonden. Zo blijven we op de hoogte van de regelgevingen en kunnen we door middel van uitwisseling steeds bijleren.

Daarnaast organiseren we regelmatig uitstappen naar de Zoo, hebben we terugkerende evenementen (bv: winter- en zomerfeest), komen ouders voorlezen in kader van de voorleesweek, worden de ouders uitgenodigd op een infoavond (bv: Woosh) of opleiding (bv: EHBO), enzovoort.

Verbondenheid en bewustzijn creëren

We staan als kinderdagverblijf bewust stil bij het milieu, zo gebruiken we washandjes ipv natte doekjes, krijgen onze ouders een herbruikbaar zakje mee om hun vuile kledij in te doen en krijgen wasbare luiers bij ons ook een kans. Verder dragen we ons steentje bij door veelal te investeren in houten speelgoed. Enkel waar nodig zal je bij ons plasticen voorwerpen zien. We hebben ook een digitale werking waardoor we ons papiergebruik beperken tot het uiterst hoogstnodige.

Tutters & Bellen is bewust bezig met het blijven bijleren, op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen en steeds kritisch te kijken naar de eigen werking en open te staan voor nieuwe ontdekkingen en veranderingen.

We willen er steeds voor zorgen dat iedereen zich bij ons welkom voelt en zichzelf kan zijn. Om deze boodschap nog meer kracht bij te zetten kiezen we er heel bewust voor om geen traktaties van ouders te aanvaarden bij bijvoorbeeld verjaardagen. We willen niet dat onze ouders zich in bochten wringen om traktaties mee te nemen. Zo houden we het ook voor iedereen gelijk en kiezen we om niet mee te doen aan de concurrentiestrijd en eerder in te zetten op verbinding en begrip. We verwachten dan ook van ouders dat ze zelf bewust in het leven staan en mee zijn met onze visie. Ze kiezen er bewust voor om hun kind te brengen naar een kinderopvang die neutraal omgaat met commerciële (feest)dagen en waar verwacht wordt open te staan om met elkaar te verbinden.

Pijler 4: Taal

Taal is belangrijk voor communicatie en persoonlijke ontwikkeling, en vroegtijdige taalondersteuning helpt kinderen in hun verdere ontwikkeling. De focus ligt op goede taalondersteuning, ook voor kinderen met een andere moedertaal die tweetalig willen worden opgevoed. De werking is gebaseerd op de gedachtegang van Malaguzzi, die uitgaat van de kracht van kinderen als onderzoekers en communicatieve en sociale wezens die nieuwsgierig zijn naar de wereld om hen heen.

Communicatie en expressie

We bieden een taalstimulerende omgeving waarin kinderen kunnen leren zichzelf uit te drukken en waarin verbale en non-verbale communicatie worden gecombineerd om hun taal te verrijken. Onze medewerkers spreken kinderen aan op hun niveau, ondersteunen hun gesprekken met prenten en gebaren, begrijpen de gemoedstoestand van het kind en reageren hierop sensitief. Een wederzijdse communicatie tussen begeleiders en kinderen draagt bij aan emotionele veiligheid en helpt begeleiders beter in te spelen op de wensen en verwachtingen van de kinderen. Dit doen begeleiders door een uitdagende taalstimulerende omgeving te bieden. Dit doen ze door wat er gaat gebeuren, te benoemen, te praten met de kinderen, de kinderen te observeren en oog te hebben voor de non-verbale signalen (enthousiast met de armen zwaaien, nee schudden, ...). De begeleiders ondersteunen datgene wat ze bespreken met prenten, gebaren, ... Als een kindje weent omdat het een flesje wil beantwoorden we zijn communicatie. “ Heb je honger? We zijn jouw flesje aan het maken. Dan kan je zometeen lekker eten”.

Meertaligheid

We komen in onze opvang in contact met verschillende talen en culturen. We hebben vanuit Tutters & Bellen een positieve houding naar alle talen die de kinderen binnen brengen. We vinden het eerst en vooral belangrijk om interesse te tonen in de andere taal. Zo zorgen we ervoor dat het kind zich goed voelt in de opvang. We moedigen ouders aan om thuis de taal te spreken waar ouders zichzelf het beste kunnen uitdrukken om voor het kind de rijkste en meest stimulerende omgeving te kunnen geven.

Zelf spreken wij in de kinderopvang met de kinderen en de collega's in het Nederlands zodat - uiteindelijk gesproken en aangeleerde taal- de kinderen hier reeds mee vertrouwd zijn.

De thuistaal gebruiken we als basis voor het leren van het Nederlands.

Lezen als deel van de taalontwikkeling

Lezen is een belangrijk onderdeel van de taalontwikkeling van kinderen. Door regelmatig voor te lezen, worden kinderen gestimuleerd om hun woordenschat uit te breiden en hun begrip van de wereld om hen heen te vergroten. Wij als kinderdagverblijf zijn ons hiervan bewust en doen we ons best om het lezen te bevorderen.

Naast het voorlezen van boeken, organiseren we ook activiteiten die gericht zijn op het stimuleren van de leesvaardigheden van onze kinderen. Zo bezoeken we regelmatig de bibliotheek en doen we mee aan de Voorleesweek, waarbij we samen met ouders activiteiten organiseren om het belang van lezen te benadrukken. Wij ontvangen ook de boekenpakketten van de stad om zoveel en gevarieerd mogelijke voorleesmomenten te hebben. Alsook volgen we opleidingen en vormingen rond interactief voorlezen. We geloven dat het aanmoedigen van lezen de basis legt voor een succesvolle taalontwikkeling en we zijn vastbesloten om dit te blijven stimuleren.

3. KWALITEITSVERBETERING

Om de kwaliteit van onze werking te meten, maken we gebruik van verschillende methoden. Zo evalueren we bijvoorbeeld regelmatig de tevredenheid van ouders en kinderen en zien wij externe kwaliteitsmetingen als kansen om de werking steeds te optimaliseren, evalueren en bij te sturen waar nodig. Observaties van onze pedagogische coaches, bezoeken van Zorginspectie, tevredenheidsenquêtes, bezoeken van externe preventiediensten, ... zijn enkele voorbeelden van externe kwaliteitsmetingen waar wij belang aan hechten als organisatie.

Op basis van de resultaten van deze metingen stellen we actieplannen op. Hierin beschrijven we welke stappen we gaan ondernemen om onze werking verder te verbeteren en welke doelen we willen bereiken. Ook bepalen we een tijdsplan waarbinnen we deze doelen willen realiseren.

Maar wat als onze doelen niet worden bereikt? In dat geval nemen we een aantal stappen om onze werking bij te sturen. We gaan bijvoorbeeld op zoek naar de oorzaak van het probleem en stellen ons actieplan bij. Ook kunnen we extra ondersteuning inschakelen of ons laten adviseren door externe partners zoals Regie Kinderopvang, Mentees, regionale en pedagogische ondersteuners, hogescholen,

Kortom, bij Tutters & Bellen streven we voortdurend naar een kwaliteitsvolle werking en nemen we concrete acties om dit te realiseren. We houden onze actiepunten per verbeteringspunt bij in verschillende documenten die steeds opgevraagd kunnen worden. Deze verbeterpunten kunnen alles betreffende kwalitatieve kinderopvang zijn zoals pedagogische kwaliteit, betrokkenheid en participatie van gezinnen, functioneren van de medewerkers, ...

MeMoQ (het meten en monitoren van de pedagogische kwaliteit bij kinderopvang van baby's en peuters) is voor ons één van de belangrijkste tools om de pedagogische kwaliteit en actiepunten in kaart te brengen. Door regelmatig de pedagogische kwaliteit te meten en monitoren, kunnen wij als kinderdagverblijf ervoor zorgen dat we voldoen aan de behoeften van baby's en peuters op een manier die hun ontwikkeling positief beïnvloedt. Het implementeren van verbeteringen op basis van de verzamelde gegevens is essentieel voor voortdurende groei en optimalisatie van de pedagogiek binnen het kinderdagverblijf.

Hieronder wordt kort even stilgestaan van waaruit we beginnen om de kwaliteit van onze opvang te verbeteren.

MeMoQ - stand van zaken

(Deze stand van zaken zijn in het jaar 2023-2024 opgesomd en hieruit vloeien actiepunten en plannen om in de komende dagen, weken en jaren aan te werken. Dit is een werkdocument.)

DIMENSIE 1 - WELBEVINDEN

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Wenmomenten (veilige basis) • Er is aandacht voor de emoties van de kinderen (sensitief-responsief) • Inspelen en tegemoet komen aan de noden en basisbehoeften van de kinderen • Snoezelruimte en hoeken om eigen persoonlijkheid te creëren • Frisse lucht halen met de kinderen	<ul style="list-style-type: none"> • Gericht observeren • Groepsoverleggen met verantwoordelijken i.f.v. welbevinden van kinderen en collega's • Meer buitenspel

DIMENSIE 2 - BETROKKENHEID

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Eetmomenten (bv. motoriek, hoe werkt een lepel) • Focus bij geleid aanbod • Potjestraining • Kinderen zo weinig mogelijk onderbreken tijdens hun spel	<ul style="list-style-type: none"> • Meer gevarieerd spel materiaal op hetzelfde moment aanbieden • Inspelen op observaties van kinderen • Meer geleid aanbod voorzien

DIMENSIE 3 - EMOTIONELE ONDERSTEUNING

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Er is aandacht voor de emoties van de kinderen (sensitief-responsief) • Veilige omgeving en houding ten opzichte van de kinderen	<ul style="list-style-type: none"> • Interactie met kinderen over (individuele) ontdekkingen

DIMENSIE 4 - EDUCATIEVE ONDERSTEUNING

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Themawerking • Verwoorden wat je doet of ga doen • Verschillende vormen van taal (verbaal en non-verbaal) • Kinderen zo weinig mogelijk onderbreken tijdens hun spel • Zelfredzaamheid/ zelfstandigheid ondersteunen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbod organiseren op basis van observaties • Uitwerking van maandthema's • Meer buitenspel en ontdekking • Zelfredzaamheid/ zelfstandigheid stimuleren

DIMENSIE 5 - OMGEVING

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Voorspelbare dagstructuur • Max. 9 kinderen per begeleider • Ieder kind heeft eigen bedje (soms wordt het gedeeld)	<ul style="list-style-type: none"> • Hoekenwerking • Herkenbare dagstructuur (bv. daglijn) • Meer gebruik maken van de buitenruimtes • Afwisseling spelmateriaal en aanbod

DIMENSIE 6 - GEZINNEN EN DIVERSITEIT

Wat loopt er goed?	Wat kan er beter?
<ul style="list-style-type: none"> • Individuele rondleiding per gezin • Wenmomenten en wendocument (opvang en thuismilieu afstemmen) • Communicatie via Bitcare • Duidelijke visie in HHR • Mening ouders bevragen (bv. aangepaste openingsuren) • Tevredenheidsenquête • Multicultureel team en kinderen • Luisteren naar wensen van ouders (rekening houdende met eigen visie) • Gesprekken met ouders bij het brengen en halen • Ouders komen in de groep bij breng- en afhaalmomenten • Diepgaande gesprekken met ouders (meer vertellen dan goede dag)	<ul style="list-style-type: none"> • Informele ontmoetingsmomenten (bv. koffiemoment) • Ouderparticipatie (bv. ouderraad ouderbevraging) • Meer zijn dan een kinderopvang: ontmoetingsplaats, informatiepunt • Gezinnen een plaats geven en welkom gevoel in de opvang (bv. familiemuur)

Bovenstaande stand van zaken zijn een vertrekpunt voor het steeds blijven werken aan de kwaliteit binnen ons kinderdagverblijf. We vinden het erg belangrijk dat alle collega's binnen ons kinderdagverblijf de juiste kennis en vaardigheden hebben om de kinderen de best mogelijke zorg en begeleiding te bieden.

Daarom zetten we in 2024 het deelnemen aan diverse vormen en opleidingen verder, zodat het team zich ten volle kan ontwikkelen op het gebied van pedagogiek en kinderopvang. Daarnaast zullen we regelmatig terugkoppelingen plannen om te evalueren hoe we ervoor staan en waar we verbeteringen kunnen aanbrengen.

Ook een terugkoppeling op het jaar 2023 staat op de agenda. Op deze manier blijven we continu werken aan de kwaliteit binnen ons kinderdagverblijf en zorgen we ervoor dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het is een proces waarbij samenwerking, evaluatie en aanpassing centraal staan. Door regelmatig met elkaar te overleggen, te observeren en feedback te geven, kunnen we blijven leren en groeien als team en als individuen. We kijken niet alleen naar de behoeften van de kinderen, maar ook naar de behoeften van de ouders en onze medewerkers. Op deze manier streven we ernaar om een veilige en vertrouwde omgeving te creëren waarin iedereen zich welkom voelt en waarin we samenwerken om de ontwikkeling van de kinderen en de pedagogische kwaliteit sterk te houden.